

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. CSÜTÖRTÖK 32. szám.

December 17.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felolvasó szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Ujabb hiradások a resiczai pokolból. A Lujza-utczai tüntetés ügye a bíróság előtt.

A fekete tűz.

Írta: Fényes László.

— dec. 17.

A ragyogó kirakatu boltokból, ahol viaszarcu babák vesznek viaszarcu babákat, ahol selymes asszonyok vesznek selymeket és ahol mindenki még többet szeretne venni, még több ruhát, ékszerrendelni, szintén egy rendelés áll előttem. „Resicza. Kerek expresse ötven szemfedőt”.

Reklám cédulákra kellene nyomtatni ezt a távirati megrendelést s osztogatni az utcákon, hozzácsomagolni a haza küldetett karácsonyi fiákhöz, hogy a nyárspolgári hűdött megértetlenség kíváncsian kérdés-ködhessék a teánál: miért csomagolták ezt be nekem, mit tehetek én arról, hogy a bányalég előtört és megölt egy csomó embert, akik közül tizenháromat vall csak be a hatóság?

A szociális gondolatokkal flirtelő urak és hölgyek közt akkor talán akadna egy-egy valaki, aki szemérmesre elmagyaránna annak a logikai láncnak szerkezetét, amely a nyárspolgári családi lakások mindenképen jól fűtöttségét a resiczai köszénbányák halottaival összeköti.

Az osztrák magyar államvasutársaság évente tizenhatszáz millió korona tiszta hasznot huz magyar vállalataiból, amelynek legfőbb tételét a resiczai bányák képezik. Mintegy háromezer munkás életéréinek kihasználása révén jutnak a társaság részvényesei a horribilis osztalékhoz. Ha naponta csak nyolc órát tölt lent keserves csákány-munkában a bányász, akkor nem keres többet a maga és családja részére havonta 60-80 koronánál. Hogy éhen ne haljon: kétszer megtehát le a bányába, vagy negyvennyolc óra alatt legalább háromszor. És így teng valahogy, idő előtt megöregedve, elesve az élet minden erőforrásától, amelyet ti, a kényelemben és jólétben hájasra hizott urak és hölgyek unottan élveztek.

December 10-ikén már jelentkezett a bányalég, ott a resiczai bányában. A munkások már panaszkodtak, gyűlést akartak tartani, de a szolabíró ur, az állam resiczai kis

uristene, a megyei burzsoa: egyetlen munkásgyűlést nem engedélyez. Hiszen együtt teázik a bányatisztviselő urakkal, csak nem fog nekik kellemetlenséget okozni? Ez a barátság náluk, az uri becsület.

Es aztán most megjött a robbanás, a maga borzalmas katasztrófájával. Mindenki vállat von, megnyugszik abban, hogy ez vele jár a bányászattal.

Es senkinek nem jut eszébe, hogy a társadalom közönyössége mennyire büntös e szerencsétlenségekben.

Ugye, a földművelési miniszteriumot, amelyet sok millióval ezelőtt husz évvel építettek, csak a belső vakolat repedezik, már kiköltöznek és a sok milliót lerombolják, újabb sok millió költséggel. Itt urak ünek, állítólag dolgoznak. Hogy okandallizálna a tisztelt társaság, ha itt esnék be egyszer egy szoba fala, Micsoda beszéd folyna róla a teák mellett és a sajtóban.

A resiczai bányalég már előbb jelsntkezett — minden bányarém előre bejelenti magát — a munkásoknak mégis le kellett menni a halál torkába. A hivatalnok urak parancsolják, bíróságnál, megyei hivataloknál nincsen ellene orvoslát. Ezek mind urak, akik jól neveltek és a jó neveléshez tartozik: az ismerősöknek nem kellemetlenkedni. Csak ezt ne.

Közönynyel veszi mindenki a resiczai hírt, holott a közvélemény erős nyomása lenne csak képes támogatni a kizsárolt, nyomorult népet, hogy szembe szállhasson elnyomóival és hasonló esetek, a mikor a katasztrófa mindig csak idő kérdése, elő ne fordulhasson.

„Mi jól érezzük magunkat, szük-ségünk van a szénre, a részvényeseknek tőkájuk után jogos az osztalékuk, nekem jó fizetés kell, a mérnök sógoromnak is, az ügyvéd bátyám nem veszhet össze a grófjával, aki legjobb kliense és aki megnehezít reá, ha szocialistáskodik. Ülünk a teához, menjünk a színházba, mi nem változtathatunk a világon, a nyomorultakkal sirni pedig, annak semmi haszna sincsen...”

Igy beszélnek és így tesznek. Lent a bányákban pedig nemcsak fekete szénét bányásznak. Lassan

valami fekete tűz gyűlik össze a lelkekben s nincs más mód reá, e tüzet szítani kell, csak a gyűlölet a mai rend ellen, csak ez válthatja meg az emberiséget.

A politikai korzón.

* A paktum és az önálló magyar bank. Az ember álmétkodva olvassa a koalíciós estilapokban a kommentárokat, a melyeket féltudatosan gróf Andrássy Gyula bécsi utjához fűznek. Ezek szerint a „király kedvence” azért sietett fel Bécsbe, hogy egyrészt az uralkodónak a helyzetről jelentést tegyen, másrészt az osztrák-magyar közös bank kérdésében engedelményeket eszközöljön ki a császárnál. Hogyan? Hát már az sem volna igaz, hogy a koalíciós bünszövetség a kvótaemelést ellenértékül a bank doigában szabad kezet költött ki magának? Avagy a paktumnak nevezett császári patens ellenére ahhoz sincsen jogunk, hogy az Ausztriával való megegyezés meghiusulása esetére, magunk gondoskodhassunk gazdasági berendezésünkről? És végül: még a gazdasági kérdésekben sem szabad intézkednie a nemzetnek az osztrák jegybank jelenlegi kormányzóit, az osztrák parlament, az osztrák kormány, az osztrák kamarilla és az osztrák sajtó beleegyezése nélkül? Tehát eredménykép a rideg valóság mégis csak az: Magyarország leigázott, megszállott, sarcifizető és udvari lakások által abszolutisztikusan kormányzott gyarmata Ausztriának...

* A koalíció berkeiben minden csön-des. Tegnap borközi állapotban még nagyon hangosak voltak a bankelkülönítés hősei; mára azonban katzenjammeres mélaságba borongtak. Az alkotmánypárti sajtó meghagyta a megvadult tigrisek fölött a házielosztás rettegett erejű korbácsát, és erre a fe-nevadak iarkukat behuzva, szelid fogcsikorgatással kullogtak vissza ketrucuk sarkaiba. Hát a független magyar nemzeti jegybank bizonyára üdvös dolog, de azért a képviselői mandátum se kutya. És ha már feladtak a jegybankot, hát maradjon meg legalább a képviselői bankiegy.

* A „Budapest” és Gaál Gaszton. A függetlenségi párt valódi jellegét leg-hívebben a párt hivatalos sajtóorga-numa, a „Budapest” tükrözteti vissza. Mindennap más és más pártáryalathoz tartozó honatya ontja ki hasábjain or-

szágboldogító elmeszüleményeit. A lap szerkesztője, Szatmári Mór országgyűlési képviselő, akit a parlament minden pártja egyaránt tisztel és szeret, szabad folyást enged a párttagok politikai bölcsesége megnyilvánulásának és persze legtöbbször el sem olvassa ezeket az elmefuttatásokat. Tegnap a lapban valaki hevesen kikelt a „fiatal stréberek” ellen, akik a függetlenségi pártban ellentéteket szítanak. E kirohanás miatt Gaál Gaszton méltán meginterpellálta Szatmári Mórt és felvilágosítást kért tőle arra nézve, hogy a szóbanforgó támadás ő reá, t. i. Gaál Gasztonra vonatkozik-e. Szatmári elolvasta az inkriminált cikket és kijelentette, hogy ez nem vonatkozik Gaál Gasztonra. Ez utóbbit teljesen megnyugtatta ez a kijelentés. Eszembe jut a régi adomá, amikor a vitatkozás hevében az egyik fél arcul legvintette ellenfelét, ez az inzultus miatt felháborodva kérdi a sértő féltől: „Tréfa volt ez a pofon?” „Nem,” feleli a másik, „a legkomolyabban történt.” „Azért,” viszonzoz az előbbi, „mert az efféle tréfákat ki is kérném magamnak!”

* Justh Gyula krumplija. Az idén nagyon rossz volt az ország krumplitermése. Ez indíthatta a képviselőház elnökét arra a kijelentésre, hogy ő el-megy krumplit kapálni, ha 1911-re nem lesz meg az önálló magyar bank. Egészen bizonyos, hogy a bank se 1911-re, se később nem lesz meg; de azért szeretném ismerni azt az embert, aki a kegyelmes ur kapálta krumpliból fog enni. Ez a krumpli is csak ott fog teremni, ahol Barabás Bélának az a híres bunkósbotja, amelylyel az aradi hantoktól megilletett kuruc sajtákezü-leg ígérte leütni a derekát annak, aki az osztráknak a kvótaemelést megszavazza...

Andrássy Bécsben. Schönbrunnban fogadta a király.

— Sajtó tudósítónktól. —

— dec. 17.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tegnap délelőtt tizenegy órakor volt Schönbrunnban kihallgatáson a királynál, akinek dolgozószobájában egy óránál tovább maradt. Jelenthető az is, hogy ez a kihallgatás már régebben tervben volt. A minapárti, amikor Andrássy gróf a felszérrel kihallgatáson jelent meg, már elhárították az újabb tanácskozást. Andrássy Gyula gróf a nap legnagyobb részét Bécsben udvari rokoni társaságában töltötte. Tegnap

este Esterházy Pál gróf külügyminiszteri osztályfő család lakomát adott unokatestvére, Esterházy Pál gróf és menyasszonya, özvegy Andrássy Tivadarné grófné leánya tiszteletére. Ezen a lakomán résztvett Andrássy Gyula gróf is, aki ma még Bécsben marad és délután tér vissza Budapestre.

A resicai pokol.

A munka vértanú. — Újabb részletek a borzalmas katasztrófáról.

— Saját tudósítónktól. —

Resicza, dec. 17.

A tegnapi rémes pusztulás részleteiről a következőket jelenthetjük:

Dományban az Almási-akna nyolcadik szintjén éjjel negyedháromkor történt a robbanás, amely a bányában nagy kárt okozott. Szerencze, hogy a robbanás nem csapott át a többi szintre, mert akkor kétszáz ember pusztult volna e.

Annak a tizenhárom szerencsétlen embernek a neve, aki a nyolcadik szintben dolgozott és elpusztult, a következő: Thurn Menyhért, Steiner Ferenc, Ocsenás Ferenc, Sikker Sándor, Sambor Emil, Wallner Antal, Galandor Sándor, Polony Mihály, Csergő Oktávián és Dolka Sándor.

Ezek közül tizenkettőnek a holttestét már kihozták, csak Thurn holtteste van még a bányában. A szerencsétlenül jártak közül heten özvegyet és árvát hagytak hátra. Több munkás égett sebet szenvedett.

A bányában dolgozó többi munkás akként menekülhetett meg, hogy a nyolcadik mélysíntet épen a hánya veszedelmessége miatt külön légvezetékekkel látták el. Így a mérges gázok a bányának többi részébe nem juthattak el. A bánya többi részében az üzemet ma délelőtt újra megkezdték.

Holnap a robbanás dolgában hivatalos vizsgálat lesz, amelyen részt vesznek Weisz Károly bányabiztos, D'Elle-veaux Béla főszolgabíró, Soysoel vizsgálóbíró, a vasúttársaság részéről György Albert bányafelügyelő és Veith Béla igazgató.

A katasztrófa oka.

A dományi pusztulásról beszélgettek egész nap Resicán. A viszonyokkal ismerős emberek és szerencsétlenül jártak hozzátartozói a társaságot vádolják. Mások azonban — a társaság hivatalnokai, a hatóságok — „kiszámíthatatlan és előre nem látható végzetserű szerencsétlenségnek” mondják azt az irtózatot pusztulást. D'Elle Vaux Béla főszolgabíró például így nyilatkozott egy újságró előtt:

— Nyomban a katasztrófa után megállapították, hogy a Davy-lámpák, amelyeket a bányászok levittek magukkal, gondosan el voltak zárva. Az előmunkás valamennyit megvizsgálta és rendben találta azokat. Így hát igazán nem lehet tudni, honnét pattant a gyilkos szikra, honnét lobbant ki a félelmetes láng, amely pokollá változtatta a tárnákat.

12 évvel ezelőtt.

Tizenkét évvel ezelőtt is megreszkett a föld Resicabánya vidékén. Akkor

is éjszaka: 1896-ban, a december hó 18-án 19-ére virradó éjszaka. Akkor is bányalég robbant, még pedig ugyan-csak Dományban levő Szécsentárnában, amely az Almási-akna mellett van és ezt a kettőt Resicával két kilométer hosszúságú tárna köti össze. Az aknában a katasztrófa napján kétszázhatvanöt ember dolgozott, a katasztrófa helyén és pillanatában meg vagy 80—90 bányász volt a mélységben. A halottak száma december 21-én, délig harminchárom volt, negyvenheten még hiányzottak és a sebesültek száma is óriási volt. Még karácsony után is egész csomó munkás hiányzott. Az akkori szerencsétlenség után európai hírű szakértők megvizsgálták a dományi bányákat és kijelentették, hogy azok a kontinens legveszedelmesebb szénbányái. Akkoriban két nagy óvintézkedés történt. Megtiltották a dinamittal való robbantást és ugynevezett szellőztető légaknákat alkalmaztak a bánya minden egeys szintjén.

A munkások eleve bejelentették a veszedelmét.

A dományi bányák munkásai december 10-ike táján már jelentették, már ekkor panaszkodtak, hogy baj lesz, roppant erős a bányalég, amely a lámpák lángját, bármennyire lecsavarták is, fölhuza a rostélyig. Hiába jelentés, hiába panasz: nem történt semmi, semmi. A munkásoknak dolgozniok kellett tovább, most már abban a tudatban, hogy pokolban, halálkamrában dolgoznak... Dolgoztak is tovább tizenhat órákon keresztül, hogy annyi csille szemet összebányászsanak, hogy egy kis bért kaphassanak.

A bányalég roppant erős volt, a munkások panaszkodtak, jelentették, aztán — pont. Tovább nem mehettek. Bátor-talanok voltak: szervezetlenek, legnagyobb részt gyakorlatlan munkások, akik az ellen sem kelhettek ki erősebben, hogy azok a tárnák, amelyeknek egyikében a katasztrófa is történt, elavult berendezésűek, elhanyagolt állapotuk.

A Lujza-utcai véres tüntetés.

Ma tárgyalja a bíróság a tüntetők bűnügyét.

— Saját tudósítónktól. —

— dec. 17.

Május havában nagy husipari sztrájk volt a fővárosban. Huszonharmadikán a VIII. kerületi pártszervezetben gyűlés volt e tárgyban, amelyről néhányan a hentesboltok elé mentek tüntetni és így tünteltek a Lujza-utcában Kozálik Márton hentesboltja előtt is, ahol összeütközésre került a sor. Természetesen, hogy a tömeghez sokan csatlakoztak és ezek közül valaki Matyska István munkában álló hentessegédet megsebesítette. Matyska másnap meghalt. Sánta Fülöp villamoskalauz is megsebesült.

A rendőrség óriási apparátussal nagy szocialista összeesküvést akart fölfedezni.

Nem tudott. Ekkor egy spicli a VIII. kerületi pártszervezetre háritotta az egészét. A rendőrség a besugó hazugságaira a pártszervezet vezetőiből és tagjait közül egy csomót összefogdosított és gyilkosság miatt letartóztatta őket.

A besugás nem vezetett eredményre, ekkor a rendőrség egyes vádlottak bosszúvágyát kellette föl azzal, hogy elhitette egyesekkel, hogy Fröhlich és egy-két társa őket bemártották. Mire ezek visszavonva addigi igaz vallomásukat, Fröhlichre rémésüket találtak föl, csakhogy ezen az áron a rendőrség csábító ígérete szerint ők szabaduljanak.

Az ügyészség vádirata már nem gyilkosságról beszél, hanem Fröhlich Rezső, Vámosi Mihály, Döményi Albert, Kleizer József, Nagy Károly, Wessely István, Tóth Károly, Gergely Gábor, Csomor Pál, Csernik István, Csávás Sándor, Tasi István, Tasi Sándor, Kőműves János munkásokat magánosok elleni erőszak és halált okozó súlyos testi sértéssel vádolja.

A budapesti büntető törvényszék dr. Jamniczky törvényszéki bíró elnöksége mellett ma délelőtt kezd meg az ügy főtárgyalását, amely előreláthatólag több napig fog tartani.

A vádlottak védelmét dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Ladányi Armin, dr. László Jenő, dr. Ormos Ede, dr. Landler Jenő, dr. Kadosa Marcell, dr. Mózes László budapesti ügyvédek és dr. Gruber Károly szabadkai ügyvédek látják el.

A tárgyalás iránt óriási az érdeklődés.

A képviselőház ülése.

— December 17-én. —

A képviselőház ma tartja utolsó rendes ülést a szünet előtt, azonban bizonyára még egy formális ülést fog tartani, amelyen Wekerle az adóügyi reformra vonatkozó javaslatát nyújtja be.

A főrendiház e hó 21-én tartja az ülést és az esetben, ha netalán ma már benyújthatná Wekerle adóreformra vonatkozó javaslatát, nincs kizárva, hogy a képviselőház a főrendiház ülés után való napon, tehát 22-én, tartja a szünet előtt utolsó formális ülést, melyen azonban a szabadság után áhítozó képviselő urak közül már alig néhány fog résztvenni.

TÁVIRATOK.

A caracasi forradalomban.

Newyork, dec. 17. Caracasban teljesen a tömeg uralkodik. Ma csapatokat küldtek ki a rend helyreállítására.

Elfogták a légionárosok vezérét.

Páris, december 17. A föllázadt légionárosok vezérét, De Pal-t, elfogták Marchouban. De Pal — bajor hadnagy volt és tagja a Rhodes grófi családnak.

Betörők a gimnáziumban.

Karcag, december 17. Az éjjel betörők jártak az igazgatói és tanári szobákban. Öt korona zsákmányra akadtak, ezt elvitték, a Wertheim-kasszához nem nyultak.

NAPIHIREK.

Tör és golyó.

Meggyónt a csapodár.

— Saját tudósítónktól. —

A Szent István-kórház második emeletén, a sebészeti osztályon fekszik egy barna, szeplős arcú asszony. Most egy hete véres dráma hősnője volt. Az udvarlója szerelmi féltékenységből kétszer rálőtt. Mindkét lövés talált. Az egyik a nyakát surolta véresen, a másik a vállát furta át. Élet-halál között lebegett, mikor a kórházba szállították, s csak tegnap tért egy pillanatra eszméletre.

— Szívós mint a macska, — mondják az orvosok Ujhelyi reudőrfogalmazónak, aki tegnap délelőtt megjelent a kórházban, hogy az asszonyt kihallgassa a gyilkossági merénylet dolgában. Az asszony gépiesen, akadozva beszél. A tüdeje megsérült. Vallomása súlyosan terhelte egykori udvarlójára.

Gudmann Lajosnak hívják. Nem él a férjével. Másfél évvel ezelőtt ismerkedett meg Smidtt Béla kocsigyártósegéddel, akinek a kedvéért otthagyta az urát. De megcsalta Smidtet is... Olyan a vére. Nem tud kitartani egy férfi mellett.

A legény bánatában kivándorolt Amerikába. El akarta felejtetni. De nem tudta. Nyolc héttel ezelőtt visszajött Budapestre. Pedig sok pénzt keresett. De hazahozta a szive.

Fölkereste az asszonyt s azt mondta:

— Jöjjön velem! Legyen az enyém újra. Csak egyszer! Egyetlenegyszer!

Az asszony a vállát vonogatta:

— Jó. De csak egyszer. Van egy barátom most, aki el fog venni feleségül.

Egyszer megcsalom még magával, tekintettel a multra, de többször nem.

Ugy emlékszik az asszony, hogy a „Zöld koszorú”-szállodába mentek akkor este. A legény viselkedése már ezuttal gyanús volt előtte. Félt, hogy meg akarja ölni. Smidt ugyanis egy éles vadásztőrrel rejtett el a vánkosa alá, abban a hiszemben, hogy az asszony nem veszi észre. De ő éber volt és hajnalban, mikor a kocsigyártósegéd elszunnyadt, elmenekült a szállodából.

— Azóta nem találkoztunk, — beszélt az asszony. Csak szerdán, mikor a véres dráma történt. Smidtt beállított házán. Rézveg volt. Dölt belőle a pálinka. Azt mondta:

— Akarsz-e a szeretőm lenni? Az ágyasom? A feleségem?!

A lakásban sötét volt. Én megijedtem. Egyedül voltunk, féltem. Azt mondtam:

— Akarok!

De a legény rosszul értette. Mámoros volt a bortól és a pálinkától. Revolvert rántott és többször rám lött...

Maradék vásár

Selyem maradékok... 150, 250, 250 kr.
 Fianell maradékok... 50, 75, 90 kr.
 Se yem maradék teljes aljra... 150, 225, 275 kr.
 120 cm. széles kelmék mje 33, 48, 75 kr.

Bleier Izsó Aruháza

»A GÓLYÁHOZ«
 VI. kerület, Nagymező-utca 12. szám alatt!
 a cégnek fióküzlete sem Pesten, sem vidéken nincsen.

Legolcsóbb
 bevásárlási
 forrás!

**háztartási cikkekben
 és korcsolyákban.**

Biró Albert

vaskereskedése
 BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 57. szám.

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGEPEK**
 minden méreiben, csőtömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók

Telefon 34—36. Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24. Telefon 34—36.

Eddig van a súlyosan megsebesített asszony vallomása, amit tegnap Ujhelyi fogalmazónak jegyzőkönyvébe mondott.

Smidt Béla ellen a vádtanács gyilkossági kísérlet címén vádat emelt és pöre alkalmasint február havában fog tárgyalásra kerülni.

Kitüntetett gyógypedagógus. A királyi Berkes Jánost, a gyógypedagógiumi tanítóképző igazgatóját, a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Elfogadhatja és viselheti, ha bírja... A „Budapesti Közlöny” mai száma publikálja: Ö császári és királyi apostoli felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy báró Aehrenthal Alajos, a cs. és kir. Ház és a külügyek cs. és kir. minisztere, a porosz királyi fekete sas-rendet, a balor királyi Szent Hubert házi lovagrendet, a szász királyi dílt korona házi rendet, a württembergi korona-rend nagykeresztjét, a szász-welmari nagyhercegi éberson, vagy fehér sólyom-rend lovagkeresztjét, a badeni nagyhercegi hűségrend nagykeresztjét, a meklenburgi nagyhercegi vend korona házi rend aranykoronás nagykeresztjét, az oldenburgi nagyhercegi Péter Frigyes Lajos házi és érdemrend koronás nagykeresztjét, az anhalti hercegi Medve-Albrecht házi rend nagykeresztjét, a schamburg-lippe hercegi házi rend I. osztályát és a lippei hercegi házi rend I. osztályú díjkeresztjét elfogadja és viselje.

Lengyel Zoltán - konyakgyáros. A krasznavidéki erős és zamatos borokat Szilágy-Krasznán konyakká akarja feldolgozni egy alakulóban lévő részvénytársaság. Az alapítók között szerepelnek: Lengyel Zoltán képviselő, aki nagy bortermető a vidéken, továbbá Cázár Géza, Lengyel Ákos és Nagy Béla krasznai birtokosok. Póányi Géza állítólag már eleve nagyobb megrendelést tett a Lengyel-konyakból...

A „Huszár” katasztrófája. A „Huszár” siktengert járó torpedónaszád elsüllyedéséről a következőket jelentik nekünk Pólából: A hajó teljesen elveszett: a vihar három részre törte s ezért használhatatlanná vált. Szerencsére azonban oly sekély vízben fekszik a torpedónaszád roncsa, hogy a gépeket, a kazánt, az ágyukat s értékesebb részeit meg lehet menteni. A kincstár kára tehát nem olyan nagy, mint gondolták, mert nem megy többre mintegy háromszáz-ezer koronánál. Az elsüllyedt „Huszár” Fraste mellett a Riff Albanese szirtzátanyon fekszik 14 méteres mélységben.

Szerencsétlenség a pályaudvaron. Pórfi József szénmunkást ma reggel szerencsétlenség érte a nyugati pályaudvaron. Tolatás közben egy mozdony a raktárfalhoz szorította és a szerencsétlen ember lábát törte. A mentők beállították a Rókusba.

Hurokra került szélhámosok. Ivanov Péter, Nedelkoff Ferenc, Péntes Ferenc zöldségárusok és Kisker Lajos tyukszemirtő férfiú bandát alakítottak és hamis pénzt ígértek olcsó pénzen hiszékeny Paliknak... Természetesen eszik ágában se volt hamis pénzt liferálni, csak az előleget vették föl rá, aztán tovább állottak. Így esaptak be többek között Zsovona a János bolgár kertész is, akit elvittek Péntes, Sip-utca 24. szám alatti lakására és 600 koronát szedtek el tőle. Igérvén, hogy 1800 koronát érő hamis pénzt adnak neki. A becsapott ember végre is megunt a várakozást a kincsre és névtelen levélben föllelentette a bandát a rendőrségnek, a mely ma a kiváló férfiakat összefogta és letartóztatta.

A mozgófénykép a kultúra szigetében. A „Kinematográf” karácsonyi 20 oldalas száma a közönséget renki-vül érdeklő újdonságokról értekezik, melyek mindvégig tanulságosak, oktatók

és szórakoztatók. Cikkei közül kiemelendők: Mozgófénykép-előadások világos nézőtér mellett, mozgófényképfelvételek léghajóról, egy idegizgató oroszánvadászat megőrkítése mozgófénykép után, kiváló írók művei a vetítövászonon. Az elsőrangú lapot, mely a magyar Kinematografus-szövetségnek hivatalos közlönye, szerkeszti és kiadja Lenkei Zsigmond, társszerkesztő dr. Vári Rezső. A karácsonyi számot a kiadóhivatal 50 fillérért megküldi: Címe: Budapest, Sándor-tér 4.

Fiu vagy leány? E címen került színre Armin egyik legsikerültebb operettje a Royal Orfeumban, s Brand kapitány tengerparti villájában lejátszódó színes kiállítású operett zenéjének szépségével s mulattató jeleneteivel rendkívüli sikert aratott. A műsört továbbra is kiegészíti „A primadonna” című bohózat, mely állandó derűltségben tartja a közönséget s az új attrakciók mellett Ujváry Károly mint „Móka bácsi” zenekísérettel és új kupléival szerepel. A téliert túlkörtermében pedig internacionális táncatrakciók játszanak. Az előadás itt 12 órakor kezdődik.

Feltűnést keltő Budapesten az országosan ismert Zélinger-féle készpénzrendszerrel I-ső rangú ural szabó-termek zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

A legveszedelmesebb időjárás ez a mostani, amikor a hó hol elolvad, hol összefagy s a nedves hideg át- és átjárja az ember testét. Óvakodjunk tehát attól, hogy magunkat könnyelműen kitegyük az időjárás szélsőségeinek, amelyek már számtalan emberi szervezet pusztulását okozták. Alkalmoszerű egyúttal, hogy figyelmebe ajánljuk a közönségnek, olvassa el az „Értekezés a villamos gyógymódról” című könyvet, amely élvezetes tudományossággal mondja el, hol keressük meg a gyógyulás utját, ha csuszban, köszvényben, fejtől s egyéb tagok szaggatásában s bármely idegbajban szenvedünk. A könyvet ingyen és bérmentve zárt borítékban küldi meg mindenkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelőintézet, Budapest, Károly-körút 2. félelelet 43. sz.

TÖRVÉNYSZÉK

Izgató mérnök. Szemere (Schamorzsi) Kálmán mérnök a nyáron parasztlentésre adta a fejét és elárasztotta a Dunántúlt „A népnuzók futása” című röpiratával. A királyi ügyészség osztálygyűlésre való izgatásért pörbe fogta Szemerét, aki fölött ma itélkezik Sárkány elnökletével az esküdtszék. A közzvadat dr. Balás Elemér kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. Csillag Hugó látja el.

„TURUL” takarékos hitel-szövetkezet (TURUL-Népbank) Nagymező-utca 37-39. sz. Kölcsönöket nyújt előnyös feltételek mellett.

Kiadja: A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A legerősebb tölgyet

is megőrli a szű, de a kertben plántált, leggyengébb gyümölcsfák is szépen fejlődnek, ha avatott kertész gondozza azokat. Ép úgy a leghatalmasabb erejű embert is tönkreteszik a testi és szellemi túlterhelés, a kicsapongások, a gyönyörök mértéktelen hajhászása, az élet küzdelmei, gondjai, ha kellő időben nem gondoskodik az ezen bűnök által okozott gyengeségi skimerülési beteges állapotok (eküzdéséről), szervezetének, megerősítéséről.

A testi, szellemi és nemi gyengeségek és kimerülési állapotok, a testi különböző árdalmak, gromor- és bélrenvesség, szív-dobogások, életuntság, kedvetlenség érzete, de sot cauz, köszvény, görög-és és hűdéses állapotok fokról-fokra nagyobb mérvet ötenek, ha elhanyagoljuk, de megszüntnek és gyógyulnak, ha kellő időben vesszük elő az alkalmas gyógyító módot. Erre nézve ad felvilágosítást a Modern Villamos Gyógymódról című könyvecske, melyet mindenki díjtalanul és portmentesen kap meg, aki azt e lapra való hivatkozással kéri alábbi címtől.

Elektro-Vitalizer orvosi rendelő-intézet Budapest, Károly-körút 2. félelelet 43.

Ajándékok:

ezüstdől 2, aranyból 6, ékkövesek 30 ébresztőórák 4, zseborák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órasoknál Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron ául. Eltörött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becsereztetnek. Tossék czimünket tárczájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Kizárólag szegedi és környékbeli, válogatott hüvelyekből tisztán örölt

I-rendű édes nemes paprikát

5 kilós postacsomagokban, kgmonként 4.- koronáért szállít, utánvétel mellett

Vig Sándor Paprikamalma Ujszeged.

Valódi porosz szalonkőszőnet és kokszot szákokban, valamint egész tavarekban a leggyorsabban és legolcsóbban szállítanak Rédei és Társa kőszőn-nagykereskedők Központi iroda: V., Béla-utca 4. TELEFON 36-33.

Pinczegazdászati cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása és legnagyobb raktára WATTERICH A. Budapest, V., Dohány-u. 5.

Valódi ÉKSZEREK és ezüstárak dus választékban, a legegyszerűbbtől a legfin. kivitelig KRIEGLER D. arany- és ezüst-ékszerárak, gyára- és eladási üzlete IV., Károly-körút 24. ALAPITTATOTT 1870. Disszoklevelekkel, aranyérmekkel és rendjelletel kitüntetve bel- és külföldön. TELEFON 17-18.

Legjobb és legszebb CZIPŐK BENCZE ÉS TÁRSA-nál BUDAPEST, IV., Váci-utca 2. A KOBRAK-czipők egyedüli elárusítója Belvárosban

KITÜNTETÉSEK: Budapest, Páris, Liege, Milánó. TELEFON 65-82.

BÁNYAI VIKTOR MŰBUTOR ASZTALOS Gyár: Váci-ut 74. szám. V., Lipót-körút 24.

Lakásberendezések egy modern, mint klasszikus stílusban. Tervek, költségvetések díjmentesen

